UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini, ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Ebrietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Visual Library

monij, tutius est contra statuta homi nũ dimittere copulatos, quàm disiungere coniunctos contra statuta Dei, c. licet de testi. In rebus quoque ambi. guis, absolutum non debet esse iudici um. c. habuisse. 33. d.

DVELLVM.

1 DVELLVM, id est, duorum bellum, indicens, & acceptans, siue pro veritatis manifestatione, siue ad virium ostentationem, siue spectaculi gratia, siue ad propulsandam ignominiam, siue ad terminãdam litem ciuilem, vel criminalem, peccatum mortale est. Quia eligitur percussio proximi, & expositio propriæ, & alienæ vitæ, mortis periculo, absque sufficienti causa. Eodem modo dico, quando decem contra decem pugnant propter eandem causam. Si tamen quis iniustè inuaditur, potest bellando se tueri. Similiter licitum est bellum iustũ duello definire, quando habens iustũ bellum, videt se succumbere: vtitur enim viribus suis prout melius potest. hæc Caieta. ibi. sed diffusius in secunda secundæ. q. 95. circa fin.

2 PRINCIPES cõcedentes duella, mortaliter peccant, si tamen ex rationabili causa permittant, sicut permittunt meretrices, secus esset.

3 DVELLVM prohibetur. c. monomachia. 2. q. 3. Et Matth. 4. vbi dicitur, non tentabis dominum Deum tuum. Et mortaliter peccant omnes dantes auxilium, consilium, & fauorem, & valentes prohibere ex officio, & non prohibentes, nisi vt dictum est) ex rationabili causa non prohibeant. & omnes aspicientes, & de tali actu delectantes, mortaliter peccant, secus quãdo displicet.

4 CLERICVS duellum prouocãs debet deponi, estque irregularis, & si mors, vel mutilatio non interuenerit, episcopꝰ potest dispensare. ca. 1. de cle. pug. in duel. etiam si alium pro se pugnare faciat, est irregularis. c. 2. cõtit. Et mandans, consulens, vel defendens, si sequitur homicidium, vel mutilatio, est irregularis. in dicto capit. 2. Dispensat tamen Episcopus cum clerico in beneficio habito, vel de nouo habendo, solùm pro sustentatione, sine tamen animarum cura, in dicto capi. 2.

5 SI quis ab aduersario cogatur inire duellum, aliter vt suspectus de aliquo crimine occidetur, hoc dicit Arch. flo. 4. titu. 4. circa fin. de mente Rayn. citatis multorum opinionibus non esse licitum, & talem mortaliter peccare, licet inuitè intret duellum, & solũ vt vitã conseruet. & idem videtur sentire Thom. suprà, minus peccat nihilominus, quàm si sponte iniret.

6 MORIENTES in duello, si appareant signa contritionis, debent sepeliri in sacro, quia non prohibetur nisi morientibus in torneamentis, & quia pœnæ non sunt extendendæ, ideo nõ debet extendi ad morientes in duello, nec etiam in hastiludio. Hanc viam sequitur Panormita. in capitulo secũdo, de tornea. & communiter alij Sũmistæ.

7 IDEM dic de iudicio ferri candentis, & aquæ bullientis, quia eodẽ modo prohibẽtur, de purg. vulg. ibi vide. & secundum Thom. vbi suprà.

DVLIA.

1 DVLIA, & Hyperdulia, suprà Adoratio. §. 8.

EBRIETAS.

1 EBRIETAS voluntaria, & præcognita (ob delectationem in potu immoderato vini, vel eius quod inebritare potest, secundũ doctor.) communiter est mortale peccatum, quia homo imponit sibi necessitatem vinculi tollentis rationis vsum. Si autem non sit intenta, vel præcognita, non est mortalis culpa. Similiter si fit non propter delectationẽ, sed ratione medicinæ, excusat, & non est mortalis, & excusat à peccatis ex tali ebrietate prouenientibus, nisi talia sint præuisa, & non prouisa. Nam talis sciens suã cõditionem, debet prouidere, ne possit talia committere, quando erit ebrius. Quando autem ebrietas est culpabilis, non excusat à peccatis sequentibꝰ, licèt ea aliqualiter alleuiet. Dat enim operam rei illicitæ, ideo sibi imputantur

tur mala sequentia.

2 EBRIETAS non plena, vt eũ quis est bene confortatus, & sibi videtur quòd domus mouetur, quãdo est voluntaria, non est mortalis, licèt sit graue peccatũ, citra tamen morrale, quia ratio non obumbratur. Hæc secundũ mentem Thom. secunda, secundæ. q. 150. a. 1. &. 3. &. Caie. ibi.

3 QVI semel voluntariè inebriatur, mortaliter peccat, sicut qui frequenter, ideo non prima, neque secunda, vel tertia vice est mortale, sed tantùm quando sciens, vel volens incurrit, licèt doct. dicant, quòd qui frequenter inebriatur peccat mortaliter. Præsumitur enim quòd qui frequenter inebriantur, percipiant virtutem vini, & sic præsumptiuè loquuntur, & non vt verè est.

4 DANS operam, vt aliquis inebrietur, siue propter solatium, siue propter aliud, nisi fieret ratione medicinæ, cum debitis remedijs, ne ex hoc exponatur alicui peccato mortali, secundum Ar. flor. 2. par. tit. 6. capit. 3. §. 2. mortaliter peccat. c. culpa. de iniur. & dam. da. peccato enim consentire videtur mortali.

5 INEBRIANS ob sanitatem cõsequendam, & medicus hoc consulens, cũ debitis remedijs (vt dictũ est) non peccat mortaliter, secundũ Caie. quãdo aliter procurari nõ potest sanitas: etiã hoc elicitur ex Th. secũda secũdæ suprà, licèt Arc. flor. supra, & quidam alij, videantur oppositum tenere.

6 CLERICI ebriosi deponuntur, si sunt in sacris, & moniti non desistãt. Si sunt in minoribus priuantur communione, de vita & honestate clericorum. c. à crapula. & cap. clerici. Et miles propter ebrietatem remouetur à militia. l. omne delictum, ff. de re milita.

7 CLERICVS non debet bibere vinum sine aqua, & in vno prandio, tãtùm trina potatione debet esse contẽtus, sicut mandatur in dict. ca. à crapula. & cap. quando. 43. d. vbi Panor. mouet dubium, an contrafaciẽs mortaliter peccet: & concluditur, quòd tantùm mandatur temperare se à vino ne inebrictur, ideò nõ peccat mortaliter contrafaciens, nisi propter ebrietatem, vel contemptum, vel si se periculo ebrietatis, verisimiliter exponit.

8 EBRIVS, cuius ebrietas peccatum non fuit, occidens, vel mutilans, non efficitur irregularis (licèt aliqui dicant oppositum) sed quia in clemen. vnica. de hom. excipiuntur furiosi, quòd occidens non incurrunt irregularitatem, de qua specie videntur esse ebrij, ideò nõ videtur quòd tales incurrãt. Hoc sequitur Panor. c. quia diuersitatem. de concessio. præbend. & Angel etiam quòd ebrietas fuerit peccatũ. Richar. in. 4. d. 15. & Thom. tenent, quòd incurrit, quando ebrietas fuit peccatum, etiam citra mortale. infrà, Irregularitas §. 6. 7. 8.

9 GESTA per ebrium quando nõ est cõpos mentis, non tenent, secus quando non est propriè ebrius, licèt sit confortatus, scit tamen quid agit, quamuis ei per iuris misericordiam succurratur, secundũ glos. in c. ex literis. de diuor. nec potest matrimonium contrahere, secundum Veruer. eo quòd non potest consensum liberum rationis habere, secus si rationis vsu non omninò careat.

ECCLESIA.

1 ECCLESIA quæ est congregatio solùm bonorũ, & dicitur catholica, & non habere maculam, neque rugam, quę tempore morris Christi fuit tantùm in beata virgine. c. quanuis. d. 21. & hęc circa bonos mores & ea quę sunt fidei, non potest errare suprà, Cõcilium. §. 3. & Caieta. secunda secundę q. 1. a. 1. ad 3. dubium.

2 ECCLESIAM solus Christus fundauit, eius ministerium commisit Petro, & successoribus eius in ædificationem, & non in destructionẽ, secundũ Tho. 3. libr. de re. prin. c. 1. & quilibet tenetur in hærere ecclesię tanquàm regulæ infallibili, secundum Tho. secũda secundæ. q. 1. & in canonizatione. sanctorum, piè creditur, non errare ibi, suprà, Colere. §. 3.